

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-0 - Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas buvo patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės ir Teisės grupės pateiktas pastabas (2018 m. lapkričio 12 d. pažyma Nr. NV-2960 ir 2018 m. lapkričio 13 d. pažyma Nr. NV-2981).

I. Sprendžiama problema	Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant 2020 m. liepos 1 d. įsigaliosiančias Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 689 straipsnio 6 dalies nuostatas, numatančias, kad vykdant priverstinį išieškojimą iš skolininko sąskaitoje esančių lėšų išieškojimas gali būti nukreipiamas tik į pinigines lėšas, viršijančias pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą apskaičiuotą minimalių vartojimo poreikių dydį.
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projekte numatyta:</p> <p>1. Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema (toliau – PLAIS) <i>automatiniu būdu</i> nustatys:</p> <p>1.1. Minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkančią neišieškomą sumą visiems iki 2020 m. birželio 30 d. į PLAIS pateiktiems galiojantiems apribojimo ar nurašymo nurodymams. Jeigu nurodymai bus susiję su keliomis skolininko sąskaitomis:</p> <p>a) PLAIS neišieškomą sumą nustatys vėliausiai atidarytai sąskaitai. Jeigu pateikiant apribojimo ar nurašymo nurodymus jau buvo nustatytos laisvai disponuojamos sumos, tačiau jų bendra suma neviršija minimalių vartojimo poreikių dydžio, PLAIS sąskaitai, kuriai laisvai disponuojama suma buvo nustatyta vėliausiai, nustatys minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkančią neišieškomą sumą, o kitoms sąskaitoms anksčiau taikytos laisvai disponuojamos sumos bus panaikintos;</p> <p>b) jeigu skolininko sąskaitoms taikytų laisvai disponuojamų sumų bendra</p>

	<p>suma viršija minimalių vartojimo poreikių dydį, nustatytos laisvai disponuojamos sumos nebus keičiamos.</p> <p>1.2. PLAIS nustatys neišieškomą sumą, kai nurodymo teikėjas po 2020 m. birželio 30 d. pateiks apribojimo ar nurašymo nurodymą:</p> <p>a) jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymas susijęs su viena sąskaita ir nėra anksčiau šio skolininko atžvilgiu taikytų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, sąskaitai bus nustatyta minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkanti neišieškoma suma;</p> <p>b) jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymas susijęs su keliomis sąskaitomis ir nėra šio skolininko atžvilgiu anksčiau taikytų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, tačiau neišieškomos sumos jau buvo taikytos vykdant ankstesnius apribojimo ar nurašymo nurodymus, minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkanti neišieškoma suma bus nustatyta sąskaitai, kuriai vykdant ankstesnius apribojimo ar nurašymo nurodymus neišieškoma suma buvo taikyta vėliausiai. Jeigu neišieškomos sumos šiam skolininkui anksčiau nebuvo taikytos, neišieškoma suma bus nustatoma vėliausiai atidarytai sąskaitai;</p> <p>c) jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu yra anksčiau šio skolininko atžvilgiu taikytų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, anksčiau nustatytos neišieškomos sumos nebus keičiamos.</p> <p>2. Jeigu nurodymo teikėjas, teikdamas apribojimo ar nurašymo nurodymą, turės duomenų, kad skolininkas gauna pajamų, iš kurių išieškoti draudžia teisės aktai, jis, kartu su apribojimo ar nurašymo nurodymu, PLAIS pateiks neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, kuriame nurodys neišieškomą sumą, atitinkančią lėšų, iš kurių išieškoti draudžia teisės aktai, sumą, bet ne mažesnę nei minimalių vartojimo poreikių dydis.</p> <p>Nutarimo projekte numatytas teisinis reguliavimas suteiks galimybę maksimaliai automatizuoti neišieškomų sumų nustatymo procesą, nes neišieškomą sumą nurodymo teikėjas rankiniu būdu turės nustatyti tik tuo atveju, jeigu turės duomenų apie skolininko gaunamas lėšas, iš kurių išieškoti draudžia teisės aktai, pavyzdžiui, socialines išmokas, vaikui mokamą išlaikymą ir pan.</p> <p>Nutarimo projekte numatyta skolininko teisė bet kuriam iš nurodymų teikėjų pateikti prašymą pakeisti neišieškomos sumos dydį (pateikiant šį prašymą pagrindžiančius duomenis) arba pakeisti sąskaitą, kuriai taikoma neišieškoma suma. Siekiant apriboti skolininko galimybę piktnaudžiauti keičiant sąskaitas, kurioms taikomos neišieškomos sumos, ir neišieškoma suma pasinaudoti kelis kartus, Nutarimo projekte nustatyta, kad sąskaitą skolininkas gali keisti ne dažniau kaip vieną kartą per tris mėnesius.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>PLAIS, Antstolių informacinę sistemą ir Turto arešto aktų registrą modernizuos šių sistemų bei registro tvarkytojas Valstybės įmonė Registrų centras. Preliminari lėšų suma, reikalinga modernizavimui atlikti, yra</p>

	<p>726 000 Eur, 510 000 Eur iš jų sudaro valstybės biudžeto skirtos lėšos, 216 000 Eur iš savo lėšų skirs Valstybės įmonė Registrų centras.</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Valstybinės mokesčių inspekcijos informacinei sistemai modernizuoti reikėtų 60 000 Eur (įvertinus patikslinto Nutarimo projekto nuostatas ši suma gali siekti 100 000 Eur), muitinės informacinei sistemai – 60 000 Eur, Sodros informacinei sistemai – 15 000 Eur.</p> <p>Galutinė informacinių sistemų modernizavimui reikalinga lėšų suma bus žinoma tik priėmus Nutarimo projektą ir parengus informacinių sistemų pakeitimų technines specifikacijas.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Nutarimo projektą ir įdiegus jame numatytas technines priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skirtingai, nei yra šiuo metu, pradėjus išieškojimo procesą iš skolininko sąskaitos nebus nurašomos visos joje esančios lėšos, bet skolininkui bus paliekama suma, ne mažesnė nei minimalių vartojimo poreikių dydis; 2) tais atvejais, kai į skolininko sąskaitą bus pervedamos lėšos, kurios nėra darbo užmokestis ar lėšos, iš kurių draudžia išieškoti teisės aktai, priverstinai bus nurašoma tik minimalių vartojimo poreikių dydį viršijanti suma. <p>Taigi, Nutarimo projekte siūlomos priemonės užtikrins, kad, neatsižvelgiant į skolininko sąskaitoje esančių lėšų kilmę, skolininkui bus paliekama lėšų bent minimaliems poreikiams patenkinti.</p>

Nutarimo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, 117.1 papunktyje numatytą įsipareigojimą įgyvendinti aktyvias skurdo ir socialinės atskirties mažinimo priemones.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektui į teisės sistemą įtraukti kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projekte vartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai įvertinti ir suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Dėl Nutarimo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos bankui, Lietuvos antstolių rūmams, VĮ Registrų centrui ir Lietuvos bankų asociacijai. Dėl institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų parengta Derinimo pažyma.

Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų grupės (grupės vadovė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. p. jolita.sinkeviciute@tm.lt) patarėjas Artūras Remeikis, tel. 266 2872, el. p. arturas.remeikis@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Derinimo pažyma, 15 lapų.
3. Institucijų raštų kopijos, 18 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius